

Kære Dorit Fruergaard.

Hermed input i forhold til skoven som indsatsområde samt natur- og friluftsliv. Der vil forekomme overlap mellem områder, idet de hænger sammen i større eller mindre grad i vores bevidsthed. Ligeledes har jeg heller ikke skelnet mellem private og kommunale tiltag. Som nævnt på mødet, bør kommunen, ifølge vores opfattelse, vise vejen for borgeren ved det gode eksempels princip. Samtidig mener vi at kommunen skal handle så restriktivt som muligt i henhold til gældende lovgivning, når det gælder områder der angår naturen, herunder skovene. Vi er derfor ikke tilhængere af frivillighedsprincipper, da erfaringen viser at disse ikke virker i tilstrækkelig grad. Samtidig var vi ikke klar over at det på mødet handlede om mulige private tiltag, hvorfor der ikke i det følgende er skelnet mellem private og kommunale indsatser.

Input til Skoven som indsatsområde og Plan for Natur- og Friluftsliv.

Svendborg Kommunes skovdrift foregår efter ”principperne for naturnær skovdrift (1) med produktion af værdifuldt gavntræ, når det ikke er i konflikt med den rekreative udnyttelse af naturværdierne”. (se Offentligt resumé om driften af Svendborg Kommunes skove 2016) Kommunen ønsker således hensyn tilgodeset inden for produktion, rekreation og natur.

Den praktiske skovdrift varetages af HedeDanmark (HD), mens kommunen har det overordnede ansvar. Skovene er certificeret siden 1.6.2015 efter FSC og PFSC-ordninger, der skal garantere et minimumsniveau inde for alle tre områder. Certificeringen indeholder også principper for *bevaring af gamle træer, *mængden af dødt ved, der efterlades i skoven og *udlægning til urørt skov. (se Plan for Grønne Områder 2014-18).

I den forbindelse anbefaler DN Svendborg at mindst 20 m³/ha efterlades som dødt ved, hvilket svarer overens med revisionen af FSC-standarden, som træder i kraft senest primo 2019. Forskningen på området peger på mellem 20% og 50% afhængig af træsorter, for at tilgodese mål om biodiversitet.

DN Svendborg ønsker desuden at der sættes konkrete mål for, hvor mange og hvilke gamle træer, der skal bevares samt en angivelse af, hvor meget der bør udlægges som urørt. DNs politik foreskriver mindst 20% som urørt, men i kommunale skove bør denne andel være højere - nærmere 50%.

(1) Naturnær Skovdrift defineres som varieret og stabil skov, bygger på naturlig selvforyngelse, mange træarter i forskellige aldre, ikke dræning og jordbearbejdning, hensyn til biodiversitet, landskab og produktion.

DN Svendborg ønsker en prioritering, målsætning og handleplan mellem og inden for områderne natur, rekreation og produktion samt parametre til at måle, i hvor høj grad disse opfyldes.

Vi mener, at der skal foregå en mere nænsom skovdrift i kommunens skove. Kommunen bør lægge mere vægt på skovenes naturværdi, dvs. sikre og fremme biodiversiteten og fremme tilvækst af træ (kulstoflageret), ved at skabe lysninger og vandhuller i skovene og udlægge 50 % af skovene som urørt skov. Dette gøres også bedst ved at sikre skove der ikke domineres af bøgetræer, som pr. definition skygger andre arter væk, så snart de er i vækst. Publikumsfaciliteter som bålpladser, shelters, legepladser og mountain bike-ruter samt skovveje og stier bør ikke finansieres via overskud af træsalg.

I forhold til klima er følgende at bemærke i forhold til skovpolitikken. Naturen i kommunens skove bør prioriteres i forhold til produktion af biomasse. Store mængder af blandet træ, bliver anvendt som biomasse for afbrænding i varme-kraftværker.

Træmasse der burde blive i skovene og skabe kulstoflager til glæde for bioværsitet og formindsket CO₂-produktion.

DN har som målsætning at kulstoflageret i vores skov skal forøges med 50% inden 2050 Der er generelt for få gamle/store træer i skovene. Det betyder mindre biodiversitet og ringere naturoplevelser.

I Sofielundskoven er blevet nyplantet nåletræ i lange lige rækker, formodentlig for at kunne få mere hurtigvoksende biomasse? Der burde tilplantes blandingskov, eller anlægges skovlysninger.

DN Svendborg støtter en kommunal træpolitik der kan sikre

1. Biodiversitetsinteresser: Højne artsmangfoldighed
2. Klima- og miljøinteresser: Opsuge CO₂ og regnvand, reducere støj og opsuge luftforurening
3. Sundhedsinteresser: Skabe læ, skygge og velvære
4. Kulturhistoriske interesser: Fortælle gode historier
5. Grønne bymiljøer: Efterspørges af beboere og turister
6. Større respekt for træers betydning og værdier

Konkrete tiltag i kommunal træpolitik kan være

- 75 % oplever Svendborg som en grøn by
- 20 % af byens areal er dækket af trækroner
- Alle skal kunne se et træ fra deres vindue
- Det samlede antal træer øges
- Der prioriteres altid en alternativ løsning til fældning
- Ældre og markante træer udpeges og sikres for fremtiden
- Eksisterende træer over 25 år bevares som hovedregel. Kan kun fældes efter kommunal tilladelse
- Varieret træartsvalg ved nyplantning. Vi kan alle hjælpe træerne, der både har store herlighedsværdier og nytteværdier.

(ovenstående forslag er Niels Andersens forslag til kommunal træpolitik, præsenteret på og refereret fra møde i Det Grønne råd i februar 2017)

Hvad angår Plan for Natur- og Friluftsliv har vi følgende kommentarer (vi havde opfattet at der var tale om en revision af planen i kommunalt regi, og var derfor ikke opmærksomme på at revisionen kun gjaldt private tiltag - det følgende, er derfor udfærdiget med den kommunale plan i tankerne, men, idet kommunen bør foregå som det gode eksempel, kan dette også opfattes som opfordringer i forhold til private tiltag):

Natur og Fritidsliv i Svendborg Kommune

Følgende konkrete kommentarer til revision af Natur og Fritidsliv i Svendborg Kommune med udgangspunkt i 2. udgave, juni 2016 – Plan og handlinger 2014-2024 – Handlinger i 2017-2020 (side 26)

Side 8. **Enestående Natur og rigt friluftsliv**, andet afsnit bør starte med ” Mange finder, at ro og stilhed i naturen- .....- har stor betydning for brug af naturen” og derefter ” Over 80% af de idrætsaktive.....”. Især de kommunale skove bør sikres områder friholdt for idrætsaktiviteter, men med mulighed for naturoplevelser.

Side 13. **Naturen øger byernes attraktivitet** ”Værdien af huse stiger, hvis der findes en park... inden for 500m” Der bør være langt mere natur med blomster, blomstrende buske og forskellige træsorter ikke blot græsplæner i byens parker og det nære naturareal til gavn for biologisk mangfoldighed og især for insekter (sommerfugle og bier).

Side 14. **Vi går foran**. ”Vi arbejder for en artsrig skov med høj naturkvalitet. Vi tager konkret stilling til...” Det bør uddybes, hvad høj naturkvalitet er. Dette er ikke entydigt, så længe nogle eller nogen opfatter en rapsmark som natur. (Se også under Mål og Handlinger side 15)

Side 15 **Handlinger**. ”Vi vil skabe flere og bedre levesteder for sommerfugle på kommunale arealer”. Hvor er de? Der bør skabes sommerfugle levesteder i parker, grøftkanter og levende hegn.

Side 17 **Mangfoldig Natur**. Handlinger. ”Vi sætter fokus på dagsommerfugle og skaber eller forbedrer 5-10 levesteder i kommunen” Hvor er de? ”Vi understøtter lodsejere i forbedringer af levende hegn i det åbne land og i byen...” Hvor er det? ”Vi vil opdatere vores viden om biodiversitet på kommunale arealer i samarbejde med lokale specialister” Hvordan er det sket? Dokumentation?

Side 19 **Naturpleje**. Handlinger. ”Vi gennemgår alle terrestiske §3 arealer for en opdatering.....” Er det sket? Dokumentation?

Side 25 **Markedsføring**. Handlinger. ”Vi fortsætter den personbårne formidling...” Der synes ikke at være mange kommunale ture i forhold til tidligere. Hvor mange er der? ”Vi vil udvikle et Naturatlas for Svendborg Kommune ved indsamling af naturdata” Er det sket, og hvor kan man se det?

Vi mener generelt at der er mange gode indsatsområder - og disse skal bibeholdes - blot bør der, med jævne mellemrum, følges op på indsatserne. Det kan sagtens være at vi er gået glip af noget, men hvis vi ikke nemt kan finde det, har andre sikkert også svært ved det. De gode historier bør frem i lyset.

Generelt indeholder planen flere indsatsområder og handlinger, som forventes gennemføre i perioden 2017-2025.

Som udgangspunkt, vil det derfor være naturligt, at forvaltningen udarbejder et notat om status for fremdriften i planen, hvor det blandt andet beskrives hvordan det er gået. I hvilket omfang de mange delmål er nået og hvorvidt kommunen vurderer at målene i planen nås inden 2025? Der er på side 15, 17, 19 og 21 helt konkrete naturmål, som bør evalueres.

DN Svendborg vil gerne bidrage med et konkret forslag til ændringer i strategien - også udover de allerede nævnte - blot er vi usikre på status for planen jf. informationer på mødet i Grønt Råd, pr. 26. juni, 2018.

Et eksempel kan være hvordan kommunen i højere grad kan være med til at stoppe tabet af biologisk mangfoldighed - både kommunalt og privat.

DN Svendborg mener helt overordnet at fremdriften i indsatsen for at få større og mere sammenhængende naturområder og indsatsen for truede arter er for svag,

Endvidere at mål for drift af kommunens skove bør revideres, så der ud over naturnær drift kommer mål om mere urørt skov. At mål for drift af grønne områder bør revideres, så pleje af grøftekanter, hegn og grønne områder i højere grad tilgodeser ønsket om større biologisk mangfoldighed.

Grønt Danmarks kort bør understøttes af og spille sammen med kommunens indsatser og handlinger i Natur og Friluftslivs planen. Vi er usikre på om den gør - det synes i hvert fald ikke sådan.

Bedste hilsener
René Lund Chetronoch
Formand for DN Svendborg

svendborg@dn.dk
rlc.dn.svendborg@gmail.com
Mobil: 27110544